

ความพึงพอใจของนักศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา

Satisfaction of Students in The Bilateral System of Phayao Technical College

มณฑล ยะตา* สาลิกา ก่ายอด* อนนท์ สันทราย* เชษฐา บัวลีเอ่น*
Monthon Yata* Salika Kayod* Anon Sansai* Chettha Bualeean
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*
Pacific Institute of Management Science*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่ศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยาชั้นปี 2 แบ่ง เป็น 2 ด้าน 1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ จำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปี 2 ระบบทวิภาคีจำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential) ได้แก่ (t-test) และ (F-test) หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี Scheffe ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและ ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.32$) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวม ส่วนด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ มีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบความพึงพอใจ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา ต่างกัน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน ยกเว้นด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ จำแนกตามสาขาวิชา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ ในภาพรวมมีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, ระบบทวิภาคี

Abstract

The purpose of this research To study the satisfaction of students studying in the bilateral system of Phayao Technical College, Year 2, divided into 2 aspects 1. Teaching and learning management in educational institutions 2. Vocational training in the workplace classified by gender, age, field of study The sample group used in this study including year

students 2 bilateral system of 60 people

The instrument used in this study and data collection was by using questionnaires as a tool to collect data. analyzed using inferential statistics. (Inferential) including (t-test) and (F-test) or One-Way ANOVA analysis. When the differences were found, the pairs were tested later by Scheffe method. Student satisfaction towards bilateral education in teaching and learning management in educational institutions and in the field of vocational training in the workplace Overall, it was at a high level ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.32$). in teaching and learning management in educational institutions There are no different opinions. As for vocational training in the workplace as a whole, as for the vocational training in the workplace, there was a statistically significant difference at the 0.05 level. In terms of teaching and learning management in educational institutions classified by age, it was found that, overall, students with different ages There are no different opinions. in the field of vocational training in the workplace When considering each item, it was found that the benefits and benefits were significantly different at the 0.05 level. in teaching and learning management in educational institutions Classified by different disciplines, it was found that the overall picture was different. except for student development activities statistically significant at the level 0.05 In vocational training in the workplace Classified by field of study There are no different opinions. Compensation and welfare Overall, they are different. statistically significant at the 0.05 level

Keywords: Satisfaction, bilateral system

บทนำ

การศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชาติในด้านภาคอุตสาหกรรมสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิต และพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ ตลอดจนให้บริการทางวิชาการ เผยแพร่นวัตกรรม และเทคโนโลยีแก่ชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2558: 21) ปัจจุบันการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมโลกมีการแข่งขันสูง การนำเทคโนโลยีมาใช้จึงนับว่ามีบทบาทสำคัญ ซึ่งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาและสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานไม่สามารถดำเนินการพัฒนาแรงงานได้ทันและเพียงพอต่อความต้องการ ทั้งในการสร้างบุคลากรใหม่ที่มีคุณภาพ และพัฒนาแรงงานเก่าให้มีพื้นฐานความรู้ และทักษะอาชีพสูงขึ้นตามเทคโนโลยีใหม่ได้ ประเทศไทยจึงประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีความรู้ ความสามารถมีทักษะและประสบการณ์ ทำให้สถานประกอบการต่างๆ มีการแย่งตัวพนักงานที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงต้องมีแรงกระตุ้นและพัฒนากำลังคนในประเทศ ให้เพียงพอต่อความต้องการและมีทักษะฝีมือก้าวหน้าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้(ศูนย์อาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 23 กุมภาพันธ์ 2561) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ต้องการให้ภาคเอกชนหรือสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนนักศึกษา อันเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาคุณภาพของแรงงานระดับช่างฝีมือที่จำเป็นต้องมุ่งเน้นทักษะและประสบการณ์ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานของตลาดแรงงาน แนวทางการจัดการศึกษานี้ เรียกว่า การศึกษาระบบทวิภาคี การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี” ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งเรื่องการจัดหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล โดยจัดให้ผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ พ.ศ. 2562 มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563 (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา)

ในการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการแบ่งออกเป็นศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีเขตพื้นที่ (Dual Vocational Education Center Region) ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคพะเยาได้สังกัดอยู่ที่ ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีภาคเหนือ ๑ ศูนย์หลักวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ประกอบด้วย 1. จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. จังหวัดลำปาง 3. จังหวัดลำพูน 4. จังหวัดเชียงราย 5. จังหวัดน่าน 6. จังหวัดพะเยา 7. จังหวัดเชียงใหม่ และ 8. จังหวัดแพร่(ข้อมูล <https://dve.vec.go.th/web/>)

วิทยาลัยเทคนิคพะเยา เป็นสถานศึกษาที่ทำความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคนิคพะเยา กับกลุ่มบริษัท สยามคูโบต้าคอร์ปอเรชั่น จำกัด บริษัท เมเซอโรโทรนิคส์ จำกัด บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) คณะอนุกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (อ.กรอ.อศ.) กลุ่มอาชีพค้าปลีก และสมคมผู้ค้าปลีกไทย บริษัท เอส.เอ็ม.ซี.(ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ลีลา เซอร์วิส กรุ๊ป จำกัด บริษัท อินเตอร์ โปร เอ็นจิเนียริง แอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด บริษัท เบสท์ เอนจิเนียริง แอนด์โซลูชั่นส์ บริษัท ดี.ซี.เอฟ. คอมมิวนิเคชั่น จำกัด บริษัท นอร์ท เทค ออโตเมชั่น จำกัด บริษัท เกรทเตอร์ เทคเอ็นจิเนียริง จำกัด บริษัท ซูกิชิ อินเตอร์กรุ๊ป (หน่วยงานทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคพะเยาบันทึกความร่วมมือ หรือ MOU มาจากคำว่า(Memorandum of Understanding)โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตกำลังคนระดับช่างเทคนิคที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยยึดรูปแบบการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีแผนกที่จัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี ดังนี้ แผนกวิชาการตลาด แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม แผนกวิชางานยานยนต์

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา จะมีการกำหนดครูที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ มีครูนิเทศคอยติดตามนักศึกษาระหว่างการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้เกิดแนวทางของการแก้ปัญหาที่ได้ข้อมูลจากนักศึกษา และนำมาแก้ไขของปัญหาในการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่ศึกษาในระบบทวิภาคีชั้นปี 2 ต่อการศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่ศึกษาในระบบทวิภาคีชั้นปี 2 ต่อการศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา จำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชา

สมมติฐานในการวิจัย

นักศึกษาที่มีเพศ อายุ สาขาวิชา มีความพึงพอใจต่อการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา ในปีการศึกษา 2564 จาก 4 สาขาวิชา 1) แผนกวิชาการตลาด 2) แผนกวิชางานยานยนต์ 3) แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ และ 4) แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น 60 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

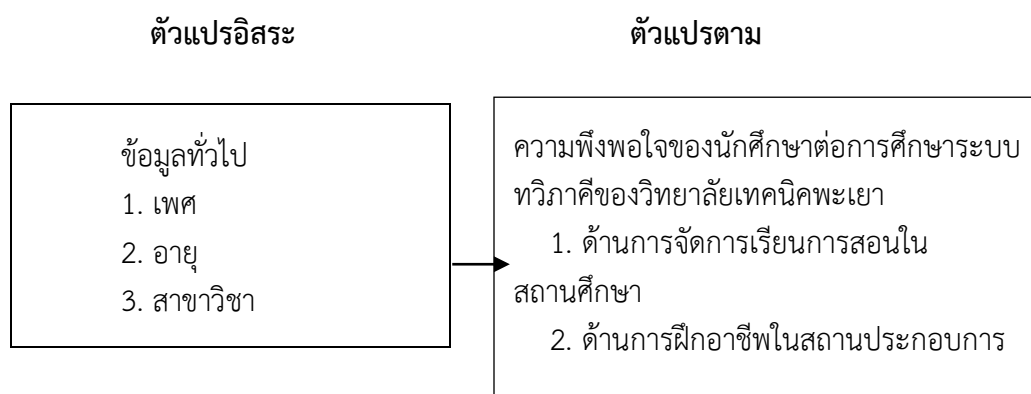
1. ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 อายุ
 - 1.3 สาขาวิชา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา ตามองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีดังนี้
 - 2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 2.2 ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

ขอบเขตด้านเวลา

ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนสิงหาคม 2565

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย แบบสอบถามทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล (Checklist) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ และแบบสอบถามแบบปลายเปิดสำหรับการแสดงความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ(Open-end) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน(Inferential) ได้แก่ (t-test) และ (F-test) หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความตรงของเนื้อหา(Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย IOC (Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ≥ 0.50 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้(Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของคอนบาค (Conbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่ศึกษาในระบบทวิภาคีชั้นปี 2 ต่อการศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา ดังตาราง

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคี ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1.ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.32	0.33	มาก
1.1 ด้านหลักสูตร	4.36	0.42	มาก
1.2 ด้านครูผู้สอน	4.32	0.42	มาก
1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.38	0.45	มาก
1.4 ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก	4.26	0.41	มาก
1.5 ด้านการประเมินผล	4.29	0.49	มาก
1.6 ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.28	0.48	มาก
2. ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	4.34	0.35	มาก
2.1ด้านความสอดคล้องของหลักสูตร	4.33	0.41	มาก
2.2 ด้านครูฝึกและผู้ควบคุมการฝึก	4.31	0.48	มาก
2.3 ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์การฝึก	4.35	0.47	มาก
2.4 ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก	4.34	0.48	มาก
2.5 ด้านการประเมินผล	4.36	0.54	มาก
2.6 ด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ	4.33	0.48	มาก
ภาพรวม	4.33	0.32	มาก

จากตาราง พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและ ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.32$)

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาด้านเพศต่อการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ จำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชา มีความพึงพอใจต่อการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยาไม่แตกต่างกัน

แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ จำแนกตามสาขาวิชา และผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาในการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ จำแนกตามสาขาวิชา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ ในภาพรวม ส่วนด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของนักศึกษาด้านเพศต่อการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ จำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชา มีความพึงพอใจต่อการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยาไม่แตกต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและ ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรพงศ์ สรภูมิ. (2560). ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษา ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี โดย จำแนกตามเพศ แผนกวิชา ที่ตั้งของสถานประกอบการที่นักศึกษาฝึกอาชีพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 ที่เรียนระบบทวิภาคีของวิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง คัดเลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ที่มีค่าความเชื่อมั่น .980 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 3) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนแผนกวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 4) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีที่ตั้งสถานประกอบการที่ไปฝึกอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไพฑูรย์ สังข์สวัสดิ์ (2560)ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เหมาะสมกับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์

เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม วิธีดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เหมาะสมกับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วยการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus group) จำนวน 24 ท่าน ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,005 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ ครูฝึกในสถานประกอบการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย รักษาติ. (2560). เพื่อศึกษาการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระบบทวิภาคี สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไป่งกับสถานประกอบการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย มั่นจันดา. (2562). การศึกษาเรื่อง การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกับสุวิทย์ สวัสดิ์. และชัยยุทธ ศิริสุทธิ์. (2563). ที่ศึกษาองค์ประกอบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความร่วมมือสถานประกอบการ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศ 4) ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยาที่ผ่านมาในมุมมองของผู้เรียนมีความเหมาะสม ดังเห็นได้จากนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคพะเยาควรมีการปรับปรุงในบางประเด็น ที่ส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยาให้มากขึ้น ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่าด้านที่มีความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีความคิดเห็นตรงกัน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ทางวิทยาลัยผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยฯ ต้องวางแผนเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2. การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ พบว่าด้านที่มีความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีความคิดเห็นตรงกันคือ ด้านความสอดคล้องของหลักสูตร ด้านครูฝึกและผู้ควบคุมการฝึก ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์การฝึกด้านการประเมินผล ด้านผลตอบแทนและสวัสดิการตามลำดับ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยฯ ต้องทำการประชุมกับผู้นำสถานประกอบการ เพื่อปรึกษาและวางแผนการฝึกอาชีพให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี
2. ควรศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี ในมุมมองของบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น ผู้บริหารสถานประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนและบุคคล ที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

- จิตตินันท์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2555). การพัฒนาองค์ความรู้และสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ **ครอบครัว ศึกษา: ครอบครัวแบบพอเพียง** ระยะที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน. เอกสารการสอนชุดวิชา เทคโนโลยี **และสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1 – 5.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณีนุช นรินทร์. (2557). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนศรีเมือง สังกัด **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรพงศ์ สรภูมิ. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เหมาะสมกับประเภท **วิชาช่างอุตสาหกรรม.** ดุษฎีนิพนธ์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นายณัฏพ แก้วสัมฤทธิ์. (2561). แนวทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อยกระดับ **คุณภาพแรงงานไทย วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๐** ประจำปีการศึกษาพุทธศักราช 2560-2561.
- นิคม ทาแดง. 2538. การใช้สื่อการสอนวิทยาศาสตร์. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการสอน วิทยาศาสตร์. **นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**
- น้ำลิน เทียมแก้ว. (2556). ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย **มหาสารคาม** ประจำปีการศึกษา 2555. มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

- บรรจง พลจันทร์, ศิริ ถีอาสนา และปองภพ ภูจอมจิตร. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม ว.มร.ม. ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 : พฤษภาคม - สิงหาคม 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- นายบัณฑิต ออกแมน (2560). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากับนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ .
- ปาริชาติ สังข์ขาว. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีพระทุม การศึกษาค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2551
- โยธิน แสงวดี. (2551). การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัย.
- วุฒิชัย รักชาติ. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงระบบทวิภาคี โดยใช้วงจรคุณภาพสำหรับผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2561.
- วิชัย มั่นจันดา. (2562). การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ศรัณกร ศิลปประเสริฐ,สุบิน ยุระรัช และ วราภรณ์ ไทโยมา. (2564). การพัฒนาตัวแบบความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีปทุม. ปีที่ 6 ฉบับที่ 10 ประจำเดือนตุลาคม 2564.
- ศรารณี แดงใส. (2556). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระ. มหาวิทยาลัยสยาม.
- สุรัช ลาพิมพ์. (2562). การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มิถุนายน 2562.
- สุวิทย์ สวัสดิ์. และชัยยุทธ ศิริสุทธ์. (2563). การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2564.